

Sygn. akt XVII Ka 1216/17

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym – Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak

Sędziowie: SSO Antoni Łuczak

SWSO Wojciech Wierzbicki (spr.)

Protokolant: st. prot. sąd. Joanna Kurkowiak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kościanie Rafała Wojtysiaka

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 r.

sprawy J. J.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 3 sierpnia 2017 r.

w sprawie sygn. akt II K 62/17

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. G. kwotę 147,60 zł brutto tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu odwoławczym,
3. zwalnia skazanego od zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Wojciech Wierzbicki Justyna Andrzejczak Antoni Łuczak

Sygn. akt XVII Ka 1216/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 3 sierpnia 2017 r. sygn. akt II K 62/17 Sąd Rejonowy w Kościanie połączył skazanemu J. J. kary orzeczone prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 17 kwietnia 2014 r. sygn. akt II K 43/14 w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 8 marca 2016 r. sygn. akt II K 868/16 w wymiarze 10 miesięcy ograniczenia wolności, zamienioną częściowo na 87 dni zastępczej kary pozbawienia wolności,

- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 13 czerwca 2016 r. sygn. akt II K 251/16 w wymiarze 8 miesięcy ograniczenia wolności, zamienioną częściowo na 93 dni zastępczej kary pozbawienia wolności,
- Sądu Rejonowego we Wschowie z dnia 15 lipca 2016 r. sygn. akt II K 133/16 w wymiarze 6 miesięcy ograniczenia wolności, zamienioną częściowo na 90 dni zastępczej kary pozbawienia wolności,
- Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 16 sierpnia 2016 r. sygn. akt II K 382/16 w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności,
- Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 20 września 2016 r. sygn. akt II K 301/16 w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności,

wymierzając karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

Apelację od powyższego wyroku łącznego wniósł obrońca skazanego, zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia - art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku, polegający na przyjęciu, że brak jest podstaw do wydania kary łącznej na zasadzie absorpcji, jak również rażącą niewspółmierność, w znaczeniu surowości, kary łącznej pozbawienia wolności.

Na tej podstawie autorka apelacji wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez złagodzenie kary łącznej do 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności, ewentualnie uchylenie tegoż wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Poznaniu zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Na wstępie należy podkreślić, iż kształtując wyrok łączny Sąd Rejonowy w Kościanie prawidłowo zastosował przepisy kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego dotyczące tej materii. W myśl art. 569 § 1 k.p.k. wyrok łączny wydaje się wówczas, gdy zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów. Warunki te określa zaś art. 85 k.k. Zgodnie z nim sąd orzeka karę łączną jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu (§ 1). Podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1 (§ 2).

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Kościanie zasadnie uznał, iż określone treścią art. 85 k.k. warunki umożliwiające wydanie wobec skazanego J. J. wyroku łącznego zaistniały w odniesieniu do wyroków Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 17 kwietnia 2014 r. roku, sygn. akt. II K 43/14, Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 8 marca 2016 r. roku, sygn. akt. II K 868/15, Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 13 czerwca 2016 r. roku, sygn. akt. II K 251/16, Sądu Rejonowego we Wschowie z dnia 15 lipca 2016 r. roku, sygn. akt. II K 133/16, Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 16 sierpnia 2016 r. roku, sygn. akt. II K 382/16 i Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 20 września 2016 r. roku, sygn. akt. II K 301/16. Wyrazem prawidłowej oceny prawnej dokonanej przez Sąd Rejonowy było połączenie opisanych powyższymi wyrokami jednostkowych kar i wymierzenie kary łącznej pozbawienia wolności.

Warto w tym miejscu podkreślić, iż obrońca skazanego we wniesionym środku odwoławczym nie kwestionowała w żaden sposób prawidłowości wydanego wyroku łącznego w zakresie konfiguracji kar nadających się do połączenia. Natomiast pomimo wywodzenia, iż Sąd Rejonowy dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych i obrazę prawa procesowego, w postaci braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dowolnej, wybiórczej oceny dowodów, w rzeczywistości apelacja obrońcy J. J. skierowana była przeciwko orzeczeniu o karze a zarzut wymierzenia oskarżonemu rażąco surowej kary łącznej de facto nie był zarzutem li tylko ewentualnym. Przy czym zarzut naruszenia prawa procesowego w postaci dowolnej oceny dowodów był zupełnie chybiony. Wszak nie jest tak, że Sąd Rejonowy

nie trafnie nie uznał któregokolwiek dowodu za wiarygodny, czy też niesłusznie oparł się na dowodzie przez stronę kwestionowanym. Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd oparł się na wszystkich dowodach, w szczególności zaś wziął pod uwagę treść opinii o skazanym, która jednak okazała się przeciętna. Wskazano w niej, że skazany nie był karany dyscyplinarnie, jednakże niczym szczególnym się nie wyróżnił, w związku z czym nie był też nagradzany regulaminowo. Proces resocjalizacji przebiega zaś wolno a skazany wykazywał w nim bierność. Zauważono, że krytycznie odnosi się do przestępstwa i swego dotychczasowego trybu życia. W ocenie Sądu odwoławczego jest to jednak (a z pewnością – powinna być) naturalna refleksja osoby pozbawionej wolności z powodu popełnionych wcześniej przestępstw. A zatem Sąd pierwszej instancji nie dokonał błędnej oceny materiału dowodowego (który wziął w całości za podstawę ustaleń i ocen), nie zignorował żadnych okoliczności o korzystnym znaczeniu dla skazanego (tylko zwyczajnie nie było wiele takich okoliczności) i w konsekwencji trafnie (a nie wskutek błędu w ustaleniach faktycznych) uznał, że wymiar kary łącznej względem J. J. należy oprzeć na zasadzie asperacji. Sąd Rejonowy wziął pod uwagę wszystkie istotne okoliczności determinujące wymiar kary łącznej i nadał im stosowne znaczenie w akcie wymiaru kary łącznej. Gdy bowiem chodzi o karę łączną – o jej ukształtowaniu decydują nie tyle ogólne dyrektywy wymiaru kary (te bowiem zostały już wzięte pod uwagę w toku aktu wymiaru poszczególnych kar jednostkowych; w doktrynie wskazuje się jednak, że tylko przy ich uwzględnieniu można prawidłowo określić przesłanki właściwego orzeczenia co do kary łącznej /por. T. Grzegorzyc „Kodeks postępowania karnego – komentarz” Zakamycze 1998, s. 1126/), co zwartość czasowa poszczególnych przestępstw (albo jej brak), ich podobieństwo rodzajowe (albo różnice w tym zakresie), ścisły związek podmiotowy (albo też odległy lub brak takiego związku), jak również okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poszczególnych wyroków, które mogą przemawiać za bardziej lub mniej korzystnym ukształtowaniem kary łącznej. Poza tym na wymiar kary łącznej (jej miejsce pomiędzy granicami wyznaczonymi przez zasadę absorpcji i zasadę kumulacji) ma wpływ ilość kar podlegających łączeniu. Kara łączna nie może bowiem prowadzić do faktycznej, bezpodstawnej, nieuzasadnionej „bezkarności” za większość czynów obejmowanych wyrokiem łącznym.

Jak to wyżej wskazano - kształtując karę łączną Sąd pierwszej instancji miał pełne podstawy aby zastosować konstrukcję opartą na zasadzie asperacji. Wniosek skarżący o wymierzenie skazanemu J. J. kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji był w ocenie Sądu Okręgowego nie do przyjęcia.

Łączeniu podlegało aż sześć kar i już tylko ta okoliczność przemawiała za ukierunkowaniem wymiaru kary łącznej w stronę przeciwną od absorpcji. Nic nie uzasadniało bowiem tego, by J. J. uwolnić od kary za wszystkie inne przestępstwa. Zwłaszcza, że przypisane skazanemu czyny objęte wyrokami podlegającymi łączeniu, nie były podobne rodzajowo, jak to ujęto w apelacji. J. J. przypisano bowiem tak różne czyny, jak pobicie, kradzież z włamaniem czy fałszerstwo dokumentu. Poszczególne przestępstwa dzieliły także znaczne odległości czasowe – począwszy od 18 sierpnia – 27 września 2013 roku aż po 22 luty 2016 roku. A zatem przestępcza działalność J. J. objęta skazaniami stanowiącymi podstawę wymiaru kary łącznej, rozciągała się na przestrzeni blisko trzech lat. Wywody apelacji o „bliskim związku podmiotowym i przedmiotowym” rozumianym jako „podobieństwo rodzajowe przestępstw”, „podobną motywację” i „zbliżony czas popełnienia każdego z nich” były zatem nie tylko dowolne, ale wręcz stały w sprzeczności z faktami. Poza tym – na co zwrócono uwagę we wcześniejszej części uzasadnienia – w apelacji doszło do daleko idącej nadinterpretacji tego, co wynikało z opinii o skazanym. Zachowanie skazanego J. J. w czasie odbywania kary jest przeciętne i w żadnej mierze nie uzasadnia dalej idącego łagodzenia wymiaru kary łącznej, wbrew wszystkim powyższym okolicznościom determinującym jej wymiar.

Dlatego Sąd Okręgowy w Poznaniu utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Na podstawie § 11 ust. 5 w zw. z § 4 ust. 1 i § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 r. poz. 1801) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. G. kwotę 147,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu J. J. z urzędu przed Sądem drugiej instancji w sprawie o wydanie wyroku łącznego.

Mając na uwadze obecną sytuację skazanego (brak możliwości zarobkowych spowodowany pozbawieniem wolności)
- Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Wojciech Wierzbicki Justyna Andrzejczak Antoni Łuczak